

Patent tymczasowy dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 10.06.1972 (P. 155943)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 30.05.1973

Opis patentowy opublikowano: 05.04.1975

Kl. 49m,35/02

MKP B23q 35/02

Twórca wynalazku: Gabriel Grabarkiewicz

Uprawniony z patentu tymczasowego: Zakłady Radiowe „Diora”,
Dzierżoniów (Polska)

**Sposób eliminacji trasowania
i urządzenie do stosowania tego sposobu**

1

Przedmiotem wynalazku jest sposób eliminacji trasowania elementów konstrukcyjnych zwłaszcza płaskich i blaszanych oraz urządzenie do stosowania tego sposobu przy wykonywaniu powtarzalnych, ale nie masowych, operacji obróbczych, szczególnie warsztatowych.

Znany sposób trasowania celem usytuowania na detalu przykładowo punktu, otworu, wgniotu, znaku lub napisu charakteryzuje się ręcznym odmierzaniem odpowiednich odległości zwymiarowanych w stosunku do przyjętych baz odniesienia według rysunku konstrukcyjnego.

Sposób taki jest bardzo pracochłonny, długotrwały i wymaga stosowania specjalnych urządzeń traserskich i kolejno różnych liniowych, kątowych oraz innych przyrządów pomiarowych, a ponadto pracownik musi mieć dostateczną wprawę i doświadczenie, by nie popełniać błędów czy pomyłek w powtarzalnych czynnościach trasowania.

Usunięcie powyższych niedogodności było celem wynalazczym, który osiągnięto przez opracowanie sposobu zastępującego pracochłonne trasowanie, z jednoczesnym skonstruowaniem urządzenia do stosowania tego sposobu.

Istota wynalazku polega na wyeliminowaniu trasowania i na mechanicznym sposobie umiejscowienia szczegółów obróbczych, za pomocą współrzędnościowego stołu mocowanego do prostych warsztatowych, a nawet do różnych bardziej skomplikowanych urządzeń technologicznych.

2

Sposób i urządzenie zgodne z wynalazkiem przyczynia się do zlikwidowania operacji trasowania, a wyznaczanie poszukiwanych fragmentów konstrukcyjno-technologicznych na detalu trwa dzięki temu krócej, jest mniej pracochłonne, tańsze i zapewnia większą dokładność umiejscowienia punktów.

Przedmiot wynalazku jest przedstawiony w przykładzie wykonania pokazanym na rysunku, który wyjaśnia istotę konstrukcji urządzenia i zasadę pozwalającą na łatwe i szybkie usytuowanie otworu w obrabianym przedmiocie.

Urządzenie wykonane jest w postaci uniwersalnego stołu współrzędnościowego. Składa się ono z korpusu 1, na którym w prowadnicach 2 zamocowany jest przymiar 3 spełniający rolę baz układu współrzędnościowego. Do nastawiania przymiaru służy śruba 4 zakończona pokrętką 5. Wkrętami 6 posiadającymi łby radełkowane blokowany jest przymiar 3 po nastawieniu wymaganych wymiarów. Do krawędzi przymiaru 3 dosunięty jest blaszany detal 7, w którym wykonany będzie wymagany otwór. W korpusie 1 znajduje się gniazdo do umieszczania według orientacji katowej zunifikowanej matrycy 8 wykrojnika. Stempel 9 zamocowany jest we wrzecionie praski, a do jej stołu za pomocą odpowiednich wkrętów i mocujących otworów 10 przykręca się urządzenie według wynalazku, które zapewnia wyznaczenie położenia i środka otworu w zakresie długości ramion przymiaru 3 w

kierunkach **X** oraz **Y** z dokładnością dochodzącą do $\pm 0,05$ mm.

Przez odpowiednio dobrany sposób zamocowania można stół współrzędnościowy przystosować do pracy na wszelkich innych maszynach i urządzeniach obróbkowych, na których wykonuje się różne szczegóły konstrukcji czy technologii.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób eliminacji trasowania zwłaszcza płaskich elementów konstrukcyjnych, **znamienny tym**,

że usytuowanie na nich szczegółów jak znaku lub otworu przeprowadza się za pomocą stołu współrzędnościowego przymocowanego do przyrządu lub maszyny.

2. Urządzenie do stosowania sposobu według zastrz. 1, **znamiennie tym**, że zbudowane jest w postaci współrzędnościowego stołu mającego korpus (1) z prowadnicami (2), w których osadzony jest przymiar (3) nastawiany przy pomocy śruby (4) i blokowany przez wkrety (6).

